

Opgave 2 Winkeldiefstal in Nederland

Bij deze opgave hoort tekst 3.

Inleiding

In Nederland lopen winkeliers relatief veel omzet mis door winkeldiefstal. Dat blijkt uit een internationale vergelijking. Nederland staat bijna helemaal boven aan het lijstje. In tekst 3 lezen we dat de branchevereniging van Nederlandse winkeliers ideeën heeft over de oorzaken en aanpak van winkeldiefstal.

Gebruik tekst 3.

In verband met winkeldiefstal kan gekozen worden voor maatregelen waarbij het dilemma van de rechtsstaat in het geding is maar ook voor maatregelen waarbij dat niet het geval is. Het commentaar van de branchevereniging geeft aanwijzingen voor beide soorten maatregelen.

- 4p 4 Geef in aansluiting op het commentaar van de branchevereniging, twee maatregelen om winkeldiefstal aan te pakken. Kies de maatregelen zo dat bij de ene maatregel het dilemma van de rechtsstaat wel in het geding is en bij de andere niet. Leg je antwoord uit.

Zie de regels 16 tot en met 66 van tekst 3.

- 4p 5 Welke twee theorieën over de oorzaken van criminaliteit zijn te herkennen in de regels 16 tot en met 66 van tekst 3? Geef bij elke van beide theorieën een bijpassend citaat en leg je antwoord uit.

Zie de regels 67 tot en met 76 van tekst 3.

- 3p 6 Geef een omschrijving van preventief beleid en een omschrijving van repressief beleid. Leg vervolgens uit of de aanpak die het ministerie zegt te volgen typerend is voor preventief of voor repressief beleid.

Tekst 3 is geschreven door een verslaggever van de Volkskrant. Goede journalistieke producten worden onder andere gekenmerkt door het toepassen van journalistieke normen. Een goede verslaggever streeft naar objectiviteit en geeft de feiten daarom juist weer, hij controleert het nieuws door gebruik te maken van meerdere bronnen, hij zorgt ervoor dat feiten duidelijk te onderscheiden zijn van meningen, ook van zijn eigen mening.

- 2p 7 Welke andere journalistieke norm die hierboven niet genoemd is, wordt ook toegepast in tekst 3? Noem de norm en verwijst naar de tekst met regelnummers.

Opgave 2 Winkeldiefstal in Nederland

tekst 3

Nergens ter wereld stelen winkeldieven meer dan in Nederland

(...) Voor winkeldieven blijkt Nederland het beloofde land, voor Oost-Europese bendes in het bijzonder.

5 Dat stelt de jaarlijkse ‘Global Retail Theft Thermometer’, een onderzoek onder in totaal 113 duizend winkeliers wereldwijd. (...) Nederland heeft vooral veel last
10 van veelal Oost-Europese bendes. Detailhandel Nederland, de branchevereniging van Nederlandse winkeliers, neemt de diefstal-thermometer dan ook serieus, zegt
15 Bert van Steeg, secretaris winkercriminaliteit, in een reactie. “Wij weten dat er veel gestolen wordt in Nederlandse winkels, we herkennen het probleem van Oost-
20 Europese bendes en we weten vooral dat het winkeliers bakken vol geld kost.” Het grootste probleem zijn volgens Van Steeg de georganiseerde
25 bendes die zich specialiseren in specifieke producten waarvan ze weten dat er een zwarte markt voor is. Uit de thermometer blijkt dat vooral elektronicazaken en drogisterijen in trek zijn, met grootwarenhuizen zoals de Bijenkorf op plek drie. De meest gewilde artikelen zijn mobiele telefoons en
30 accessoires, scheermesjes, babyvoeding, make-up, batterijen, alcohol en tabak. Allemaal kleine, relatief dure producten die gemakkelijk zijn weg te moffelen.

Volgens Van Steeg vormt Nederland een aantrekkelijker doelwit dan veel omringende landen vanwege de hoogwaardige producten die hier in de schappen staan. “Maar belangrijker nog: Nederland
40 is naïef in de aanpak van dit soort criminaliteit. Dit soort mobiele bendes is nu eenmaal niet tegen te houden met een detectiepoortje alleen. Politie en justitie laten te
45 grote steken vallen.” Dat heeft volgens de brancheclub te maken met de prioriteiten van het politiekorps, maar ook met strenge privacywetgeving die winkeliers
50 verbiedt beveiligingsbeelden met elkaar te delen. “Ook kunnen winkeleigenaren weinig doen om de daders te helpen oppakken”, zegt Van Steeg. Er wordt te laat op
55 aangiften gereageerd, de strafmaat is weinig afschrikwekkend en niet-Nederlandse dieven worden nauwelijks tot ‘ongewenste vreemdeling’ verklaard, in
60 tegenstelling tot in een aantal omringende landen. Het ministerie zegt op zijn beurt al veel te doen om dit soort Oost-Europese bendes aan te pakken,
70 zoals samenwerking met bijvoorbeeld de Roemeense politie en Europol. Ook wordt met het College Bescherming Persoonsgegevens bekeken of het uitwisselen
75 van camerabeelden kan worden vergemakkelijkt.

bron: Jarl Van der Ploeg, Volkskrant, 5 november 2015